

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 3 päivänä helmikuuta 2016

74/2016

Yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaansäilytyslaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Voimaantulo

Yrittäjän eläkelain muuttamisesta annettu laki (72/2016) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Sitä sovelletaan eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen sekä yrittäjän eläkelaisissa (1272/2006) tarkoitettuun yrittäjätöihin 1 päivästä tammikuuta 2017 lukien.

Yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain 85 §:n 1 momentin 6 kohtaa ja 88 §:n 2 momenttia sovelletaan potilasvahinkolain (585/1986) tai raideliikennevastuulain (113/1999) mukaiseen korvaukseen, jonka vakuutustapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen.

2 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Alin vanhuuseläkeikä, osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen alaikäraja ja työraaeläkkeen alaikäraja vahvistetaan yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain 76 §:n ja työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain (69/2016) 83 §:n mukaisesti ensimmäisen kerran 1965 syntyneille yrittäjille vuodelle 2027.

Työkyvyttömyyden alkaessa ennen vuotta 2027 vain työkyvyttömyyseläkkeen alkamiseen mennessä ansaittu eläke muunnetaan elinaikakertoimella.

3 §

Lykkäyskorotus

Vuonna 1948 ja sitä ennen syntyneen yrittäjän vanhuuseläkettä lykkäessä eläkettä korotetaan 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 68 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 68 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1949—1953 syntyneelle yrittäjälle lasketaan yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain 9 ja 13 §:ssä tarkoitettu lykkäyskorotus aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2017 alkaen.

Vuonna 1939 ja sitä ennen syntyneen yrittäjän vanhuuseläkettä lykkäessä eläkettä korotetaan 0,6 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 65 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 65 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

4 §

Siirtymäajan korotettu karttuma

Vuoden 2025 loppuun eläkettä karttuu kokonaistyötulosta 1,7 prosenttia vuodessa 53 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta sen kuukauden loppuun, jona yrittäjä täyttää 63 vuotta, jos yrittäjä ei saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) tai maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaista luopumistukea tai muuta omaan työskentelyyn perustuvaa työeläkelakien mukaista etuutta kuin osa-aikaeläkettä tai osittaista varhennettua vanhuuseläkettä. Kun karttumisprosentti muuttuu kalenterivuoden aikana, katsotaan ennen 53 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alkua tai ennen 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alkua saaduksi työtuloksi niin suuri osuus kalenterivuoden kokonaistulosta kuin ansiokuukausien määrä 53 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun tai 63 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun on kaikkien ansiokuukausien määrästä kyseisenä vuonna. Tällöin ansiokuukaudeksi katsotaan kalenterikuukausi, jonka aikana vakuutus on voimassa.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös yrittäjää, joka työskentelee toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa 53 vuotta täytettyään. Tällöin teoreettiseen eläkkeeseen lisätään 1,7 karttumisprosentin ja 1,5 karttumisprosentin erotuksen perusteella laskettu erillinen lisä. Erillinen lisä lasketaan tämän lain perusteella vakuutetun yrittäjätoiminnan kokonaistyötulon perusteella.

Vuoden 2025 loppuun saakka yrittäjän työeläkevakuutusmaksuprosentti on 53 vuoden täyttämistä seuraavan kalenterivuoden alusta sen kalenterivuoden loppuun, jona yrittäjä täyttää 63 vuotta, yrittäjän eläkelain 114 §:ssä tarkoitettu työeläkevakuutusmaksuprosentti lisättyinä 1,5 prosenttiyksiköllä. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään vuosittain seuraavana kalenterivuonna sovellettava korotettu yrittäjän työeläkevakuutusmaksuprosentti.

5 §

Osa-aikaeläke

Ennen vuotta 1956 syntyneen yrittäjän 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sitä ennen alkaneeseen osa-aikaeläkkeeseen sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 2016 voimassa olleita säännöksiä ja osa-aikaeläkettä saavan lesken leskeneläkkeen vähentämiseen sovelletaan yrittäjän eläkelain 84 §:ää, sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Lisäksi osa-aikaeläkkeen jälkeiseen muuhun eläkkeeseen sovelletaan yrittäjän eläkelain 20 ja 21 §:ää sekä osa-aikaeläkkeen suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi muutetun eläkkeen kustannustenjakoon mainitun lain 139 §:ää, sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön kunkin vuoden työansioista karttuu eläkettä siten kuin yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetussa laissa ja tämän lain 4 §:ssä säädetään. Jos osa-aikaeläke on lakkautettuna yhdenjaksoisesti yli kuuden kuukauden ajan, yrittäjällä ei ole enää oikeutta osa-aikaeläkkeeseen.

6 §

Työeläkeote

Vuonna 1954—1958 syntyneille yrittäjille lähetetään yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain 69 c §:n 2 momentin mukainen työeläkeote vuonna 2017.

74/2016

7 §

Vanhuuseläke työttömyyspäivärahan lisäpäivien jälkeen

Sen estämättä, mitä yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetussa laissa säädetään, ennen vuotta 1958 syntyneen yrittäjän, joka saa työttömyyspäivärahaa työttömyysturvalain (1290/2002) 6 luvun 9 §:ssä tarkoitetun lisäpäiväoikeuden perusteella, oikeuteen jäädä varhennusvähennyksellä vähentämättömälle vanhuuseläkkeelle sovelletaan yrittäjän eläkelain 8 §:n 1 momenttia, 9 §:n 3 momenttia ja 10 §:n 1 momenttia sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2012.

8 §

Oikeus eläkkeeseen lisäeläkejärjestelyn eläkeiässä

Jos henkilöllä on työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulolain (71/2016) 8 §:n tai työntekijän eläkelain voimaantulolain (396/2006) 30 b §:n 2 momentin perusteella oikeus vanhuuseläkkeeseen yrittäjän eläkelain 8 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikäänsä alemmassa eläkeiässä, on hänellä oikeus samasta ajankohdasta myös yrittäjän eläkelain mukaiseen eläkkeeseen. Tällöin yrittäjän eläkelain mukaista eläkettä vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa varhennetaan ennen yrittäjän alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua. Tarkemmat säännökset yrittäjän eläkelain mukaisen eläkkeen vähentämisestä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

9 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Helsingissä 29 päivänä tammikuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä